

STORTINGET

Representantforslag 32 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Simen Velle, Line Marlene Haugen, Lill Harriet Sandaune, Helge André Njåstad, Joakim Myklebost Tangen og Julia Brännström Nordtug

Dokument 8:32 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Simen Velle, Line Marlene Haugen, Lill Harriet Sandaune, Helge André Njåstad, Joakim Myklebost Tangen og Julia Brännström Nordtug om justering av fraværsreglene i videregående skole

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne mener det er viktig at elevene tidlig lærer seg at oppmøte er viktig. Elevene har en selvstendig plikt til å gjøre det beste ut av skolegangen, både av hensyn til seg selv, til klasse miljøet, til læreren og til foreldre og resten av samfunnet. Elevene må lære å ta fornuftige valg, og at valg har konsekvenser. Fremskrittspartiet var derfor med på innføringen av fraværsgrense da partiet satt i regjering. Da fraværsgrensen ble innført i 2016, var bakgrunnen et høyt og økende fravær blant elevene i videregående skole. Det var bred enighet om at det var behov for regler på området. Reglene har hatt stor oppslutning i skolesektoren og har hatt målbart positive resultater: En sluttevaluering som kom i 2019, viste hele 20 prosent nedgang i fravær.

Etter hvert har det vist seg at det opprinnelige reglementet hadde behov for justering. Belastningen på fastlegene ble for stor, og man har observert at under og etter pandemien begynte fraværet å øke igjen. Derfor så regjeringen det nødvendig å innføre nye regler for fravær fra og med skoleåret 2025–2026. Regjeringens end-

ringer i reglementet har imidlertid møtt mye kritikk, og viser seg å ha uheldige konsekvenser. De nye reglene både forvirrer og skaper unødig ekstraarbeid.

De nye fraværsreglene i videregående skole, som trådte i kraft 1. august 2025, tillater elever å bruke egenmelding for sykefravær opp til 10 prosent per fag, før legerklæring kreves for unntak. Dette har ført til en rekke negative reaksjoner fra elever, helsesykepleiere, lærere, fagforbund og politikere, som peker på økt fravær, forvirring og urettferdige konsekvenser for sårbare grupper.

Tidligere har skolehelsetjenesten vært unntatt fra fraværsgrensen, men slik er det ikke lenger. Nå er alt fravær «likestilt». Elever rapporterer at de avlyser oppfølgingstimer hos skolehelsetjenesten for å unngå å nærme seg fraværsgrensen, noe som rammer psykisk og fysisk helse hardt. Helsesykepleiere bekrefter at elever kansellerer planer midt i prosesser, og frykter en nedgang i oppsøking av hjelp for temaer som prevensjon, selvmordstanker eller kroppslige plager.¹

Lærere og Utdanningsforbundet uttrykker frustrasjon over økt byråkrati og forvirring i fraværshåndteringen. Lærere må nå kode fravær ulikt per fag basert på elevens akkumulerte prosent, noe som tar tid fra undervisning og krever «skyggeregnskap» for å unngå feil. Det nye reglementet fremstår som urettferdig og lite fleksibelt. Regjeringens mål var blant annet «å lette på fastlege-trykket» og at det skulle bli enklere for skolene. Et knapt år senere hersker det imidlertid full forvirring. Utdanningsforbundets leder, Geir Røsvoll, er klar i sin kritikk i en artikkel i Utdanningsnytt den 16. oktober:

1. NRK 18. september 2025, <https://www.nrk.no/stor-oslo/elever-avlyser-timer-hos-helsesoster-pa-grunn-av-nye-fravaersregler-1.17557289>

«- Vi opplever at de politiske intensjonene bak endringene i fraværsgrensa var gode, selv om vi anbefalte en litt annen modell. Dessverre har ikke innføringen vært grundig nok, og det har medført et langt større trykk på lærerne, forvirring blant elevene og ulik praktisering mellom skoler og fylker. Nå må noe gjøres, og det fort krever Utdanningsforbundets leder.

Røsvoll mener at Utdanningsdirektoratet og fylkeskommunene må ta tak i situasjonen og sikre felles retningslinjer og enklere rutiner som skaper mindre byråkrati. I tillegg bør Udir og fylkeskommunene samarbeide med Visma for å se på muligheter for en løsning der deler av fraværsføringen automatiseres i systemet InSchool.»

Forslagsstillerne mener skolen har et ansvar for å utvikle selvstendige voksne mennesker, og påpeker at fraværsreglene, slik de var før skoleåret 2025–2026, la til grunn at elevene kunne bruke legeerklæring eller attest fra skolehelsetjenesten også før 10-prosentgrensen var nådd, noe som førte til at elevene selv hadde en form for egenmeldingssystem.

Det er viktig at nye fraværsregler i videregående skole ikke tvinger elever til å oppsøke helsehjelp mer enn nødvendig, men også at det legges til grunn at elevene tør å søke hjelp. Reglene, slik de var før skoleåret 2025–2026, ivaretok dette bedre.

Forslagsstillerne påpeker at det er mange grunner til at en elev er borte fra skolen, og at mange av disse grunnene ikke er ivare tatt i de nye fraværsreglene. Det skal ligge til grunn at elevene møter på skolen, men å ha en liten tabbekvote vil være en viktig sikkerhetsventil for å sikre at elevene holdes motiverte, og at lærerne

slipper å stryke ellers pliktoppfylgende elever på bakgrunn av et litt for høyt timefravær.

Forslagsstillerne mener det er behov for en fraværsregel som stiller klare krav, men som også er fleksibel og praktisk. Forslagsstillerne vil videre påpeke at endringene i fraværsgrensen kommer med en 14-siders tolkningsveiledning fra Utdanningsdirektoratet. Det alene viser at de nye reglene er langt unna å være noen forenkling. Effektene av de nye fraværsreglene, kombinert med det byråkratiske merarbeidet og forvirring blant både lærere, rektorer og elever, tilsier at reglementet må endres.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen legge til grunn at en ny fraværsregel for elever i videregående skole sørger for at helsesykepleier får attestere gyldig fravær, og at 10 prosent er en reell grense for egenmelding, slik at regelen likner mer på de rammene arbeidstakere forholder seg til i arbeidslivet.
2. Stortinget ber regjeringen likestille førerprøve og obligatorisk føreropplæring for både personbil (klasse B) og lett motorsykkel (klasse A1) i fraværsreglene i opplæringsforskrifta.

11. november 2025

Simen Velle

Line Marlene Haugen

Lill Harriet Sandaune

Helge André Njåstad

Joakim Myklebost Tangen

Julia Brännström Nordtug

